

Z Havířova do Cambridge

Vysoká škola sociálně správně a další školy skupiny PRIGO získávají zkušenosti na University of Cambridge. Prorektorka pro zahraniční a vnější vztahy – Mgr. Sabina Vaňková – srovnává přístup v tuzemsku a ve Velké Británii.

■ V čem spočívá cesta z Havířova do Cambridge?

Poměrně přesně vystihuje, o co nám jde – nejen doslovně, ale i obrazně. V minulém roce jsme navázali spolupráci s University of Cambridge spočívající, mimo jiné, ve výměně zkušeností při práci s mimořádně nadanými studenty nebo znevýhodněnými skupinami studentů. Spolupráce se netýká pouze naší vysoké školy, ale také dalších škol PRIGO, zejména pak gymnázia. Z nedávné minulosti lze například zmínit, že se naši zástupci, konkrétně rektorka vysoké školy – doc. Mgr. Ing. Zuzana Machová, Ph.D., ředitelka gymnázia PRIGO – Ing. Natalie Uhrová, Ph.D. a ředitel vyšší odborné školy – Ing. Rudolf Macek, Ph.D., zúčastnili pracovního jednání s ředitelem centra pro práci se znevýhodněnými studenty Cambridgeské univerzity – Dr. Johnem Hardingem.

■ Co bylo podstatou setkání?

Zejména výměna zkušeností. Zástupci univerzity pro nás měli připravenou podrobnou prezentaci, ze které bylo patrné, jak ke zmíněné problematice přistupují v Cambridge nebo i ve Velké Británii obecně. My jsme naopak vysvětlili, jaký přístup uplatňujeme při práci s mimořádně nadanými studenty ve školách PRIGO.

■ Takže jste vlastně probírali problematiku u nás tolik zmiňované inkluze?

Inkluze byla jedním z témat. Cambridgeská univerzita patří mezi tři nejlepší světové univerzity a z logiky věci na ní studují ve velkém množství talentovaní nebo mimořádně nadaní jedinci,

takže má výrazné zkušenosti s tím, jak s těmito studenty pracovat. Několikatisícová skupina velmi nadaných lidí na jednom místě nebývá vždy obvyklá a rozumná práce s nimi je ve skutečnosti nutností. Talentovaní studenti mají často takzvanou dvojí výjimečnost, kde je mimořádné nadání doprovázeno nějakou speciální vzdělávací potřebou.

aktivit. V další fázi je však už ponechávají z velké části vlastnímu osudu a pomoc jejich univerzitního centra je výrazně redukována.

■ Vysoká škola sociálně správně se také soustřeďuje na mimořádně nadané?

Ano, ve dvou rovinách. V prvé řadě jsme před nedávnem zřídili celoškolské pracoviště CEMNAS – Centrum pro práci

jeme individuální péči podle jejich potřeb. Ve druhé rovině jde pak o samotnou výuku práce s mimořádně nadanými, zejména v oboru Sociální práce.

■ Nabízíte obor Sociální práce také se zaměřením na práci s talentovanými jedinci?

Do nové akreditace našeho studijního oboru Sociální práce jsme v případě některých předmětů zařadili také problematiku

gů a dalších pracovníků přímo v Cambridge. Na jaře tohoto roku odjíždíme na Cambridgeskou univerzitu na stáž. V letošním roce ji zahájím já a v následujících obdobích mne budou následovat také další kolegové.

■ Co od své stáže očekáváte?

Především tvrdou práci. Nejednu tam pro zábavu, ale ráda bych si prošla všechny kroky,

■ Takové studium je v České republice ojedinělé?

Neřekla bych, že je zcela výjimečné. Existují určitě vysoké školy i obory, které nějakým způsobem s nadanými pracují. Troufnu si ale říci, že minimálně v našem regionu elitní výuka ekonomie chybí. Obor v programu Hospodářská politika a správa, do kterého přijímáme velmi omezený počet studentů, kteří dosahují nadprůměrných výsledků, budeme poskytovat pouze v prezenční formě. Studium bude bez školního a každý student obdrží stipendium minimálně 1000 Kč měsíčně. Studenti budou hned od počátku bakalářského studia zapojeni do projektové činnosti a podle stupně jejich aktivit bude jejich stipendium velmi výrazně navýšeno. Věřím, že při práci s těmito studenty využijeme i zkušenosti ze stáží na Cambridgeské univerzitě.

■ Jaká jsou další specifika elitní výuky ekonomie?

Jedná se zejména o výrazně individuální přístup, kde každý ze studentů dostane svého mentora – profesora, docenta nebo jiného akademického pracovníka, který bude od počátku průvodcem jeho studiem a partnerem. Samotná výuka bude také probíhat individuálně, ve velmi malé skupině studentů nebo i ve formátu jeden učitel a jeden student. Výuka bude projektově orientovaná, s vlastním výzkumem studenta hned po zahájení studia. Předpokládá se také samostatná publikační činnost studenta a účast na konferencích. Kromě promínutí školného a získání vlastního pravidelného stipendia pak bude projektová práce studentovi zajímavě honorována. Kromě samotného bakalářského studia budeme připravovat naše studenty na další magisterské nebo doktorské studium na nejlepších školách v ČR i v zahraničí a třeba i na přijímací řízení na zmiňovanou Cambridgeskou univerzitu. Ale nejen na ni.

Prorektorka pro zahraniční a vnější vztahy – Mgr. Sabina VAŇKOVÁ

■ A jaký přístup k mimořádně nadaným tedy volí na Cambridgeské univerzitě?

Jejich řešení je poměrně radikální a de facto dvoufázové. Mimořádně nadaným studentům se věnují prvního půl roku velmi intenzivně a snaží se jim maximálně pomoci v přechodu do nového univerzitního prostředí tak, aby se etablovali a v co nejvyšší míře začlenili do všech

s mimořádně nadanými studenty. Toto pracoviště má na starosti nejen faktickou práci s talentovanými vysokoškolskými studenty, ale také metodicky řídí práci s mimořádně nadanými ve všech školách skupiny PRIGO. Zejména na naší základní škole a gymnáziu se snažíme rozvíjet talent mimořádně nadaných, kteří jsou integrováni do běžných tříd, kde jim však věnu-

rozpoznávání talentů a práce s mimořádně nadanými. Tyto dovednosti pak mohou naši absolventi využít zejména v oblasti sociální práce s dětmi a mladými dospělými.

■ Spolupracujete s University of Cambridge i jinak?

Jednou z nedílných součástí každé spolupráce je osobní výměna zkušeností. Proto jsme dojednali stáže našich pedago-

gů a dalších pracovníků přímo v Cambridge. Na jaře tohoto roku odjíždíme na Cambridgeskou univerzitu na stáž. V letošním roce ji zahájím já a v následujících obdobích mne budou následovat také další kolegové.

Havířovská vysoká škola přijímá nové akademiky, kteří učí studenty myslet

Vysoká škola sociálně správně prošla v posledním roce mnoha změnami souvisejícími s členstvím ve skupině škol PRIGO a s nově definovanou strategií a vizí. Prorektor pro strategii a rozvoj – prof. JUDr. Ing. Igor Kotlán, Ph.D. et Ph.D. – popisuje současnou situaci a výhled na další období.

■ Jak vypadá personální situace na vaší vysoké škole?

Personální situace je u nás stabilizovaná a jsem rád, že všechny naše obory jsou v současnosti plně zajištěny kvalitními profesory, docenty a dalšími akademickými pracovníky. V minulém roce došlo k velmi razantním změnám v pedagogickém obsazení a v garantech velké části vyučovaných předmětů. Bylo to způsobeno především snahou zajistit kvalitní výuku a tvůrčí činnost naší školy,

kteřá má ambici stát se elitní vysokoškolskou institucí zaměřující se na nadprůměrné studenty. Přesto pořád přijímáme nové členy týmu.

■ Hledáte tedy nové pedagogy?

Určitě, pořád se rozrůstáme. Vysoká škola je především o skvělých lidech a těch není nikdy dost. Pokud jde o pedagogii, hledáme profesory, docenty a další pedagogické pracovníky všech věkových skupin, kteří jsou k sobě nároční, ztotožňují se s vizí elitní vysoké školy a chtějí na sobě pracovat. Naopak nehledáme lidi, kteří se jen vezou, nejsou schopni dalšího rozvoje nebo by nás chtěli využít jako odkládiště pro svou osobu.

■ Jaká kritéria musí akademik u vás splňovat?

Musí být učitelem, který zaujme studenty. Musí být také schopen a ochoten věnovat našim studentům potřebné úsilí, působit jako mentor, rádce i partner. Přesto je nutné, aby

byl současně schopen důsledně vyžadovat po studentech výsledky a kvalitu.

■ Vysokoškolské působení není ale jen o pedagogické stránce...

To rozhodně není. Být výborným učitelem je podmínka nutná, ale nikoliv postačující. Na vysoké škole je nezbytné provozovat i smysluplnou tvůrčí činnost. Pokud k nám chce někdo nastoupit, musí být schopen získávat a řešit vědecko-výzkumné projekty nebo projekty rozvojové. Musí kvalitně publikovat v tuzemsku, a především v zahraničí a mít zkušenosti se zahraničními stážemi. Také je nezbytné, aby se neustále vzdělával a odborně postupoval. Samozřejmě se na zájemce o práci u nás díváme i s určitým nadhledem. Je jasné, že čerstvý absolvent doktorských studií, nejkulturnější magisterských, tolik zkušeností nemá, ale právě proto musí být ochoten svému rozvoji dát o to více času. Naopak profesor seniorského vě-

ku, který nikdy pořádně neřešil žádný projekt, ani jeho publikace nejsou kvalitní, nás těžko přesvědčí o tom, že najednou začne získávat velké projekty nebo publikovat v zahraničních impaktovaných časopisech.

■ Takže přijímáte spíše mladší uchazeče s větší perspektivou?

To jsem v žádném případě neřekl. Je nám jedno, jestli má někdo pětadvacet let, nebo třeba osmdesát. Jestli je bezdětný, nebo má závazky. Nejen formálně, ale ani fakticky nikoho nediskriminujeme. Jestli k nám například ale někdo nastoupí jako absolvent doktorských studií, tak očekáváme, že bude velice intenzivně pracovat na tom, aby se stal docentem nebo profesorem. A naopak, pokud již někdo profesorem je, považujeme za nezbytné, aby pracoval s doktorandem a vedl příslušné týmy, kvalitně publikoval a nespokojil se s nějakým udržovacím režimem. Určitě také nepreferujeme částečné úvazky a primárně

nehledáme pedagogy, kteří jsou rozkročení do více míst a nepodřizují svůj pracovní život naší vysoké škole.

■ Jaké pracovní podmínky nabízíte?

To záleží na každém jednotlivci a jeho přístupu, ale obecně jsou naše podmínky nadstandardní. Pokud jde o finanční ohodnocení, které jistě každého zajímá, tak jsem potěšen, že je rozhodně nadprůměrné a odpovídá náročnosti výkonu práce akademika. Zajímavá je podle mého názoru také skutečnost, že i začínající akademik může u nás dosáhnout na srovnatelné finanční ohodnocení jako seniorní pedagogové a vědci. Nabízíme ale množství dalších benefitů. Jedním z nich je volná pracovní doba. Nejedná se o klasickou pružnou pracovní dobu, ale o opravdu volnou pracovní dobu, kdy umožňujeme všem akademikům, aby strávili v práci tolik času, kolik považují za potřebné. Kromě výuky, které není velké množství, kon-

zultálních hodin a pracovních porad, je zcela na pedagogovi, jaký si určí pracovní režim.

■ Když nedorazí týden do práce, tak vám to nevadí?

Tohle je možná extrémní případ, ale pokud si splní své povinnosti, tak je to v zásadě pravda. Důležité je zajištění výuky, a především práce na projektech a publikacích. Organizace práce je už na samotném akademikovi. Podstatné jsou výsledky. Naše vysoká škola je tak vhodná například i pro ženy s malými dětmi, které potřebují větší flexibilitu.

■ Závěrem, jaké pedagogy byste si přál?

Přál bych naši vysoké škole vynikající pedagogické pracovníky, kteří učí studenty především myslet. Proces klasického získávání znalostí podle mého názoru končí na střední škole. Vysoká škola, respektive její pedagogové, musejí učit hlavně kritickému myšlení v konkrétní oblasti vzdělávání a pochopení širších souvislostí.